

Kahlolo ea Babylona

SABATHA MANTSIBOEA

Bakeng sa thuto ea Beke ena, Bala:

Tšenolo 17:1–18; Jer. 51:13; Tšen. 13:1–10; Exod. 28:2:20–23; 13:5–8.

Temana ea Khopolo:

“Eaba ke utloa lentsoe le tsoang leholimong le re: Tlohang ho eena, lōna sechaba sa ka, le se tšohle le kenella libe tsa hae, ’me la oeloa ke likotsi tsa hae. Hobane libe tsa hae li kolohane ho ea fihla leholimong, ’me Molimo o hopotse makhopo a haes’” (Tšenolo 18:4, 5).

Re bone hore kotsi ea botšelela e sebelisa ho mpsha ha tšoantšetso ha Eufrate, ha batho ba lefatše ke ho phoqeha ba tla hula tšehetso ea bona ho Babylona oa nako ea ho qetela. Leha ho le joalo, ho oela ha eona ho tla tsamaea le tšebetso e kholo ea matemona ho etsisa mosebetsi oa Molimo, ho etsa meeka le mehlolo, eo e kholo ka ho fetisisa e tla be e le ho nyolla le ho theola leholimong, eo e leng tsosoloso ea bohata ea bolumeli (Tšen. 13:13). Tšebetso ea matemona ea atleha ho kopanyeng lefatše lohle ho itokisetsa ntoa ea Amagedone khahlanong le masala a tšepahalang a Molimo. Ntoa ea ho qetela e sa qala, tšisinyeho e kholo ea lefatše e ba teng e le karolo ea kotlo ea bosupa. Tšisinyeho ea lefatše e pshatlanya kopano ea Babylona le ho ea rola likoto tse tharo (Tšen. 16:18, 19). Babylona oa nako ea ho qetela ho hlahisoa e le motse, ho bontša ho bokhutšoanyane ba kopano ea boraro ba Satane—drakone, sebata se nyolohang leoatleng, le sebata se nyolohang lefatšeng—ka kopanelo le bolumeli ba lefatše khanyetsong ea bana sechaba sa Molimo. Kopano eo ea pshatleha, e leng se bakang ho soahlamana ha Babylona oa nako ea ho qetela. Re lokela ho beha kelellong hore Tšenolo 16:19 e phatlalatsa feela ho oela ha Babylona oa nako ea ho qetela. Likhaolo 17–18 li re bolella ka moo ho oela ho tla etsahala kateng. Pele ho tlhaloso ea ho timela ho Babylona oa nako ea ho qetela le mabvaka a ho oela ha eona (Tšen. 17:12–18:24), Tšenolo 17 e hlalosa bokoenehi bona ba mofuta oa bolumeli ba nako ea ho qetela, nakong ena ka sebopelo sa seotsoa se palameng sebata eo, ’moho le barali ba ba hae, ba hohellang leftše khahlanong le Molimo (Tšen. 17:1–11).

**Ithute thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha, 23 Hlakubele.*

Seotsoa Babylona

Bala Tšenolo 17:1. Jeremia 51:13 e bontša hore “metsi a mangata” ao Babylona a lutseng holim’a oona ke noka ea Euftrate. Ho ea ka Tšenolo 17:15, metsi a mangata a emela eng?

Mosali ka Bibeleng ke setšoantšo sa sechaba sa Molimo. Ho Tšenolo, kereke ea 'nete ea Molimo e bontšitsoe e le mosali ea hloekileng (Tšen. 12:1, 22:17). Seotsoa ka hona se emela batho ba khelohileng le ba sa tšepahaleng. Ho Tšenolo 17:5, seotsoa sena hlalosoa e Babylona e moholo. Joalo ka ha Babylona a ne a itšetlehile ka noka ea Euftrate hore e phele, ho joalo le ka Babylona oa nako ea ho qetela ka tšebetso ea bongata ho tsamaisa merelo ea hae.

Bala Tšenolo 17:2 'moho le Tšenolo 14:8 le Tšenolo 18:2, 3. Ke lihlopha life tse peli tsa batho tse qolloang li nkile karolo likamanong tse litšila le ho hoheloa ke Babylona oa nako ea ho qetela?

Sehlopha sa pele ke marena a lefatše, matla a polotiki a busang. Ba bontšoa ba nkile karolo bohlohleng le seotsoa se Babylona. Testamenteng ea Khale, puo ea bohloha e sebelisoa hangata ho hlalosa ka moo Iseraele e koenehileng e neng e furalla Molimo ho ea khumamelong ea litšoantšo (Esa. 1:21, Jer. 3:1–10). Likamano tsa bofebe lipakeng tsa marena a lefatše le seotsoa li tšoantša kopano e litšila lipakeng tsa Babylona oa nako ea ho qetela le marena a lefatše.

Sehlopha sa bobeli se likamanong tse litšila le seotsoa se Babylona ke baahi ba lefatše, matšoele a busoang. Bana ba etsoa hore ba tahoe semoeeng ke veine ea bootsoa ea Babylona. Khahlanong le marena a lefatše, batho ka kakaretso ba tahisoa ke lithuto tsa bohata le litloaelo, ka thetso ba nahana hore a ka ba sireletsa. Ha batho ba tahiloe, ha ba nahane hantle 'me ba laoleha ha bonolo (sheba Esa. 28:7). Lefatše kaofela, ntle le masala a tšepahalang, ba tla lahleha.

Qetellong, joalo ka kajeno, le joalo ka ha ho 'nile ha ba joalo, bongata ba batho ba ea fosa. Sena se lokela ho re ruta eng ka moo ho leng kotsi kateng ho latela batho ba bangata tabeng e itseng, hosa tsotellehe hore na e tumme ha kae?

Seotsoa se Palameng Sebata

Bala Tšenolo 17:3. Ha Johanne a bolelloa hore seotsoa se lutse holima metsi a mangata, o se bona hantle se palame sebata. Ke ka litsela li fe setšoantšo sa metsi le sebata hantle se hlahosang batšehetsi ba Babylona?

Ha Johanne a nkeloa ka pono lefelleng, o bona mosali holima sebata se 'mala oa sekarelata, e seng holima metsi. Ha seotsoa se emetseng setsi sa bolumeli, sebata se emetse matla a polotiki. Setšoantšo sa bolumeli bo palameng matla a polotiki se supa litsi tse peli tse fapaneng, ntho eo e neng e se taba nakong e fetileng, moo bolumeli le polotiki li neng li kopane. Boporofeta bo bontša, leha ho le joalo hore tsena tse peli li tla kopana qetellong ea nako. Taba ea ho palama sebata e supa boetapele; sena se bontša hore bolumeli bona ba nako ea ho qetela bo tla tsamaisa polotiki.

Ke limelo life tsa seotsoa tse supang ho drakone, leho sebata se nyolohang leatleng, leho sebata se nyolohang lefatšeng ho Tšen. 12 le 13?

Seotsoa se tšoantšoa se apere ka mokhabo o pherese, le sekarelata, le majoe a bohlokoa le liperela; ona e ne e le mokhoa oak hale oa liotsoa ho eketsa matla a tsoana a khoheli (Jer. 4:30). Joalo ka 'mala oa mali, sekarelata se amana le semelo sa khatello ea mofuta ona oa bolumeli. Seaparo sa seotsoa hape se hopotsa motho moaparo oa moprista e moholo oa Testamente ea Khale, o neng o kenyeletsa mebala e pherese, sekarelata, le khauta (Exoda 28:5, 6). Mongolo o phatkeng ea hae o ne tšoana le mongolo oa moprista, “KHALALELO HO JEHOVA” katibeng ea moprista e moholo (Exoda 28:36–38). Pitsana e letsohong la hae e supa senoelo sa kabelo tabernakeleng (Exoda 30:9). Ka ponahalo ea teng ea nalane, bolumeli bona ba nako ea ho qetela e ba se sebelisoa sa Satane se matla ho hohelleng lefatše ho tloha ho Molimo. Leha ho le joalo, sa natsoe ponahalo ea oona, mofuta ona oa bolumeli ke seotsoa le 'm'a liotsoa. Seotsoa se Babylona se hlahosoa se tahlloe ke mali a bahalaleli le bolaetsoeng Jesu ka lebaka la boipolelo ba bopaki ba bona ho Krete. Sena se hokahanya Babylona oa nako ea ho qetela le bokreste ba bokhelohi ba mengoaha ea bohareng ba Europe Bophirimela, bo neng bo eteletsoe pele bopapa le ho jara boikarabello ba mafu a limillione tsa Bakreste ban eng ba setse ba tšepahetse evangeling.

Tlhahloso ea seotsoa se Babylona e bontša setšoantšo sa Jezebele kerekeng ea Thiatire (sheba Tšen. 2:20–23). Ke joang ho tšoana ho lipakeng tsa basali ba babeli baa ho hlakisang semelo sa Babylona oa nako ea ho qetela?

Ho Hlalosoana ha Sebata

Ho Tšenolo 17:6, 7, Johanne o makatsoa ke ho bona seotsoa, mohlomong ka ho bona hore hona le ho tsoana ho teng le sebata se nyolohang leoatleng ho Tšenolo 13, se seng se loantša le ho hlola sechaba sa Molimo (Tšen. 13:5–7). Litlhoriso li ile tsa etsa hore mosali a balehele lefelling ka nako ea lilemo tse 1,260-tsa mengoaha ea bohareng (*Middle Ages*) (Tšen. 12:13, 14). Leha re mongoaeng oa kopano, baporosetanta ba tla ba hopola hantle litlhoriso tse mpe tsa nako e fetileng hobane, ho ea ka boporofeta, se seng se tšoanang, empa se fetisa ka bobele, se tla etsahala.

Bala Tšenolo 17:8. Bapisa le mantsoe a temana ena le Tšenolo 13:8. Ke joang Tšenolo 13:3 e hlakisang likarolo tse tharo tsa boteng le tšebetso ea sebata?

Sebata se 'mala oa sekarelata se hlalosoana e le se seng se le teng, 'me ha se sa le eo, 'me se se se tla nyoloha sekoting se ntoo ea tahlehong. Boemo tharo bona ba polelo, ea pele ke ho etsisa lebitso le halalelang, Yahweh—“ea leng teng, le eaneng a le teng le ea tlang” (Tšen. 1:4; sheba hape Tšen. 4:8). E tsoela pele ho supa hape maemo a mararo ao sebata se fetileng ho bona:

(1) Sebata “se ne se le” teng, joalo ka ha se bile teng nakong e fetileng. Sena se supa tšebetso ea sebata nakong ea matsatsi a 1,260 a boporofeta (sheba Tšen. 13:5).

(2) “Ha se sa le eo.” Ka leqeba la sona le bolaeang (sheba Tšen. 13:3), sebata se ile sa ba sieo, bonyane e le mohlorsisi, ka 1798. Se ile sa nyamela ha nakoana ka pele ho lefatše; empa sa khutla.

(3) Ea ho qetela, ka ho fola ha leqeba le bolaeang, sebata se tla khutlela bophelong ka khalefo e feletseng ea satane.

Tšenolo 17 e hlalosa sebata sa Tšenolo 13:1–8 nakong ea ho fola ha leqeba la sona le bolaeang. Holima sebata sena se tsohileng bafung ho lutse seotsoa se Babylona, hape. Hang hape ho tla ba le kopano ea nako e khutšoanyane ea bolumeli le polotiki, joalo ka ha e kile ea ba teng nakong ea mongoaana kholong oa bohareng, 'me lithoriso hape lit la nka sebaka.

“Ha liphapano li tsohe, ha bohatelye le ho hloka mamello ho hlahe, ha lithoriso li hotetsoe, 'me ba pelo li khutšoanyane le baikaketsi ba tle ba lahle tumelo; empa Bakreste ba 'nete ba ema ba tiile joalo ka lefika, le tumelo ea bona e matlafale, tšepo e khanye, ho feta matsatsing a katleho.”—Ellen G. White, *The Great Controversy*, p. 602. Ke tlhokomeliso e fe eo re lokelang ho e nka mantsoeng ae ka moo boiphehlelo ba bokreste bo lokelang ho ba eona ha joale, le pele ho liketsahalo tsa qetela?

Lihlooho tse Supileng tsa Sebata

Bala Tšenolo 17:9–11 ’moho le Tšenolo 13:18. Se hlokehang ho utloisisa lihlooho tse supileng ke kelello e nang le kutloisiso. Ke mofuta ofe oa bohlaale o teng mo? Ke joang motho a ka bo fumanang bohlaale bo bo fanoang ke leholimo (sheba Jakobo 1:5)?

Lengeloi le hlalosa hore lihlooho tse supileng ke lithaba tse supileng. Batoloki ba bang ba nahana hore sena se supa lihlaba tse supileng tseo motse oa Roma o lutseng holima tsona, ’me ke ka hoo ba tolokang lentsoe la se-Gerike oroi (“lithaba”) e le “lihlaba.” Hona le marena a supileng, hape, a tšoantšoang ka lithaba tse supileng. Hape, lithaba tsena li ea hlahlamana, ha li tle ka nako e le ’ngoe.

Lithaba tsena ha li emele marena ka bo mong, hobane Tšenolo ha e sebetsane le batho ka bo bona empa mokhoa oa tšebetso. Ka Bibeleng, lithaba hangata li tšoantša matla a lefatše kapa mebuso (Jer. 51:25; Ezek. 35:2, 3). Boporofeteng ba Bibeke “marena” a bolela ’muso (sheba Dan. 2:37–39, 7:17). Ka hona, lithaba tse supileng li emela mebuso e supileng e hlahlamanang e kileng ea busa lefatše naleng, eo ka eona Satane a bileng khahlanong le Molimo le ho hloko-fatsa sechaba sa Molimo.

Ka chebo ea nako ea mehla ea Johanne, a mahlano a marena ana a ne a se a oele, e mong a sa le teng, ’me e mong a so tle. A mahlano a seng a oele ke mebuso e meholo eo nakong ea Testamente ea Khale e ileng ea busa (’me nako e ’ngoe) ea hloko-fatsa sechaba sa Molimo: Egepete, Asyria, Babylona, Persia, le Greece. O neng o “le teng” ’muso e ne e le oa Roma oa nako ea Johanne.

Oa bosupa ’muso “o neng o so tle” ke sebata sa Tšenolo 13—kereke ea bohareng e neng e eteletsoe pele ke bopapa, e neng e busa le ho hloko-fatsa sechaba sa Molimo—o neng o tla latela ka mora nako ea Johanne le ho oela ha ’muso oa Roma oa bohetene. Nalane e boletse ka matla ka ’nete ea boporofeta bona, bo ngotsoeng makholo a lilemo pele liketsahalo li bonahala.

Johanne o bolelloa hape hore sebata se ’mala oa sekareleta se boemong ba hlooho ea borobeli, leha e le e mong a a supileng. Ofe oa ba supileng? Kaha lihloho li ea latelana ka nako, ea borobeli e lokela e be hlooho ea bosupa e ileng ea fumana leqeba le bolaang. Ke nakong ea hlooho ena ea borobeli eo sebata se ’mala oa sekareleta se jereng seotsoa se Babylona. Kajeno, re phela nakong ea ho fola ha leqeba le bolaang. Hlooho ea borobeli e se e tla hlhella pele ho bofelo e tla ea tahlehong.

Ho Oela ha Babylona

Bala Tšenolo 17:12–15 'moho le Tšenolo 16:12–16. U ithuta eng litemaneng ka “marena a leshome”?

Botoloki bo fanoeng bo se bo ile ba fanoa malebana le se hlalosoang ke marena ana a leshome. Leha hole joalo, Tšenolo ha e fane ka hore na ke bo-mang. Seo re ka se tholang temaneng ke hore ba phela nako e se kae - e le kopano ea polotiki e hlahang pejana ho bofelo le ho tšehetsa seotsoa. Palo ea bona e bolela kakaretso ea matla a lefatše ao a tla nehelana ka kutlo ho sebata. Tšenolo 17:13, 14 pheta ka bokhutšoanyane ntoa ea Armageddone—e boletsoeng ho Tšenolo 12:12–17. Ka ho hoheloa ke bvoraro ba Satane, kopano ea polotiki ea lefatše lohle e tla etsa etsa ntoa le Konyana. Sena se bontša hore ntoa ea ho qetela ha se ntoa ea mabotho a Bochabela Bohareng empa ntoa e lipakeng tsa Satane le setlamo sa hae le Krete le Ba hae ba tšepahalang.

Bala Tšenolo 17:16–18. Ho tsoa ho seo re se boneng ho Tšenolo 16:2–12, ke eng se bakang phetoho ea marena a leshome malebana le Babilona? Ke mang ea laolang se etsahalang Babilona?

Ketsahalo ena eohle ke tlhaloso e 'ngoe ea ho mpsha ha noka ea Eufrate (Tšen. 16:12). Linaka tse leshome, tse tletseng lehloeo, hang li fetohela seotsoa se Babylona, li a mo hlobolisa le ho mo siea a le feela; ba tla ja linama tsa hae le ho mo chesa ka mollo. Ho hlaloseeng pono ena, Johanne o nka puo ea Testamente ea Khale e bolelang likahlolo tsa hae khahlanong le Jerusalema e febang (Jer. 4:30). Ho chesoa ka mollo e ne e le kotlo ea morali oa moprista e moholo ea neng a fumanoe a etsa bootsoa (Lev. 21:9). Joalo ka ha Tšenolo 16:10–12 e supa, matla a polotiki a thetsitsoeng joale a phoqhile ka lebaka la ho hloka thuso ha Babylona ho ka ba sireletsa likotsing. Ba utloa ba thetsitsoe, 'me ka khlaefo eohle ba ea mo hlasela. Mofuta oa bolumeli oa Bokoenehi ba nako ea ho qetela bo tobana le kahlolo ea leholimo ka botlalo 'moho le bohle ban eng ba khema le eena.

Lipotso tse ngata ke liketsahalo tsa ho qetela li ntse li sala li sa arabeloa, 'me ka hona, li ka bonahala li ferekanya ha joale. Ke tšepiso e fe e tobileng e fanoang ho Tšenolo 17:14, 'me tšepiso eo e lokelang ho bolela eng ho rōna?

Khopolo e Eketsehileng:

Pele ho ho oela ha Babylona, lentsoe le tsoang leholimong le khothaletsa batho ba Molimo ba ntseng ba le Babylona hore “tlohang ho eena, lona sechaba sa ka” (Tšen. 18:4). Ho na le barapeli ba bangata ba Molimo ba ntseng ba le Babylona ka mabaka a itseng. Ho bona, Molimo o sebelisa kereke ea nako ea bofelo ho biletsa batho bana ho tsoa bolumeling bona bo khelohileng le ho se nke karolo tsa libeng tsa hae. Ba lokela ho tsoa ho eena e le hore ba tle ba balehele kotlo ea hae. Molimo ha a batle hore ho timele le ea mong. Tšenolo 19:1–10 e bontša hore batho ba bangata ba tšabang Molimo ba tla arabela pitso eo. Nahana, ke hona, ka boikabello bo boholo bo lutseng holima kereke ea Masala. Sena se lokela ho re bolella eng ka moo re hlokanng matla a Molimo kateng maphelong a rōna?

Lipotso tsa Puisano:

1. Joalo ka ha Tšenolo 18:4 e bontša, ho na le batho ba bangata ba tšabang Molimo Babylona bao Molimo a ba bitsang “sechaba sa ka.” Nahana ka polelo e latelang: “Molaetsa ona o lokela o fanoe, empa leha o lokela o fanoe, re lokela ho ela hloko hore re se ke sa sututsa, le ho khahlapetsa, le ho ahlola bao ba se nang leseli le re nang le lona. Ha rea lokela ho tsoa tseleng ea rōna le ho etsa litšoso tse thata khahlanong le mak’hatholike. Hara mak’hatholike ho na le ba bangata bao e leng Bakreste ba matsoalo a matle, ’me ba tsamaeang ka leseli lohle leo ba nang le lona, ’me Molimo o tla ba sebeletsa. Bao ba bileng le menyetla e meholo, ’me ba hlotsoe ho ntlafatsa ’mele, le kelello, le matla a boitšoaro, . . . ba kotsing e kholohali le thohakong e fetisang bao ba phosong lintlheng tsa thut ea motheo, empa ba phelelang ho etsa botle ho ba bang.”—Ellen G. White, *Evangelism*, p. 575. Sena se lokela ho re bolella eng ka moo re lokelang ho tšoara ba bang kateng?
2. Tšenolo 17 e hlalosa seotsoa se lutse sebata se ’mala oa sekareleta. Ha mosali ea kholong ea 12 a emetse kereke e tšepahalang ea Molimo, ea kholong ea 17 o supa kereke e koenehileng e hohellang lefatše hole le Molimo. Ka chebo ea hao ke ho tšoana ho fe le ho se tšoane lipakeng tsa tsona, ’me re ka ithuta eng papisong ee?
3. Litemana bekeng ena li bontša boemo bo hloabaetsang ba bolumeli le polotiki ea lefatše nakong ea ho qetella pele ho ho khutla ha Kreste ka tlhoho. Sena se lokela ho re bolella eng ka hore na ke hobaneng ho le bohlokoa hore re lule re tšepahetse, re le ’neteng, le bohloeki ha joale molaetseng oo o Molimo a re fileng oona? Bala Tšenolo 16:15, boipiletso ba botšepahi le hara bokoenehi ba lefatše ka bophara. Ke joang re kenyang tšebetso e tlhkomeliso eo ho rōna ha joale?